

“NKMK jamg‘armasi”  
davlat muassasasining  
2021-yil “ 11 ” avgustdagi  
62- sonli buyrug‘iga 2-ilova

# **“NAVOIY KON-METALLURGIYA KOMBINATI JAMG‘ARMASI” DAVLAT MUASSASASI ODOB-AXLOQ KODEKSI**

Ushbu Odob-axloq kodeksi (keyingi o'rinlarda – Kodeks) “Navoiy kon-metallurgiya kombinati jamg'armasi” davlat muassasasi xodimlarining o'zlarining fazilatlari bilan boshqalarga o'rnak bo'lish, huquqbuzarlikning oldini olish, sodir etilishining sabab va shart-sharoitlarini bartaraf etishga xizmat qilishi maqsadlarida ishlab chiqilgan.

Kodeks “Navoiy kon-metallurgiya kombinati jamg'armasi” davlat muassasasining barcha ishchi-xodimlari rioya etadigan odob-axloqning etik me'yorlarini belgilab beradi.

## **1-bob. Umumiy qoidalar**

1. Ushbu kodeks “Navoiy kon-metallurgiya kombinati jamg'armasi” davlat muassasasi (keyingi o'rinlarda – “NKMK jamg'armasi” DM) xodimlarining Odob-axloq kodeksi mehnat vazifalarini bajarish, ish va jamoat joylarida ushbu Kodeksda nazarda tutilgan talablarga rioya etish, har bir xodim egallab turgan lavozimidan qat'iy nazar, “NKMK jamg'armasi” DM xodimlarining kasbiy odob-axloqining umumiy prinsiplari, xulq-atvorining asosiy mezonini hisoblanib, xodimlar tomonidan unda qo'yilgan talablar bajarilishi hamda rioya etilishi majburiy xususiyatga ega.

2. Ushbu Kodeks “NKMK jamg'armasi” DM xodimlari o'zlarining fazilatlari bilan boshqalarga o'rnak bo'lish, huquqbuzarlikning oldini olish, sodir etilishining sabab va shart-sharoitlarini bartaraf etishga xizmat qilishi bilan birga, xodimlarning yuksak huquqiy ong, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, Qonunlari, normativ-huquqiy hujjatlariga qat'iy rioya qilishni nazarda tutadi.

3. “NKMK jamg'armasi” DMning barcha ishchi-xodimlari, shu jumladan ishga kirayotgan har bir shaxs Odob-axloq kodeksi bilan rasmiy tarzda tanishtirilishi shart.

4. “NKMK jamg'armasi” DMning har bir xodimi amaldagi tegishli qonun hujjatlari va mazkur Odob-axloq kodeksi talablariga qat'iy rioya etishlari shart.

5. “NKMK jamg'armasi” DMda “Odob-axloq komissiyasi” tarkibi tasdiqlanadi. Ushbu komissiya Kodeks talablari ijrosini joylarda ta'minlab boradi.

6. Mazkur Kodeksning maqsadlari uchun quyidagi asosiy tushunchalar va atamalardan foydalaniladi:

**favoritizm** – “NKMK jamg'armasi” DM xodimi boshqa shaxs yoki shaxslar guruhi manfaatlariga qaraganda bitta shaxs yoki shaxslar guruhi manfaatlariga ustuvor ahamiyat qaratishi, kadrlarni tanlash, joylashtirish, lavozimini ko'tarish, mukofot puli berish, davlat mukofotlariga tavsiya etish, ta'til berish yoki sihatgohlar hamda xorijiy safarlarga yuborish, murojaatlar, shuningdek, ish va navbatchilik jadvallarini ko'rib chiqishda ketma-ketlikni yo'lga qo'yish bilan bog'liq vaziyatlarda tartiblarga rioya qilmaslik.

**kronizm** (favoritizmning do'stona aloqalarga asoslangan ko'rinishi) – do'stlar yoki ishonchli shaxslarga noqonuniy imtiyozlar taqdim etish maqsadida vakolat yoki obro'sidan foydalanish;

**nepotizm** (tanish-bilishchilik, qarindosh-urug'chilik; favoritizmning qarindoshlik rishtalariga asoslangan ko'rinishi) – o'zining yaqin qarindoshlari yoki do'stlariga noqonuniy imtiyozlar berish maqsadida vakolatdan foydalanish yoki ta'sir o'tkazish, shuningdek, yaqin qarindoshlari va (yoki) do'stlariga asossiz mukofotlar hisoblash, korxona manfaatlari zarariga, yaqin qarindoshlari, do'stlarini ishga qabul qilish hamda lavozimga tayinlashlar;

**mahalliychilik** – mahalliy manfaatlarnigina ko'zlab ish tutish. Bunda, shaxsni uning nasliy kelib chiqishi (aslzoda yoki mashhur sulola vakili ekanligi va u jamoatchilik tomonidan e'tirof etilganligi) hamda yaqin qarindoshlarining egallab turgan xizmat mavqei sababli, uning lavozimga qo'yiladigan malaka talablariga mos kelish-kelmasligini hisobga olmagan holda ishga qabul qilish, rotatsiya qilish yoki lavozimga tayinlash;

**urug'-aymoqchilik** – “NKMK jamg'armasi” DM xodimining avlod-ajdodlari bir bo'lgan, bir sulolaga mansublik asosida uchinchi shaxslarga nisbatan sub'yektiv, imtiyozli va noxolis munosabat shaklidagi shaxsiy manfaatdorligi;

**shafelik** – “NKMK jamg'armasi” DM xodimining lavozimi yuqoriroq bo'lgan boshqa xodim tomonidan qulay mehnat sharoitlarini yaratib berish shaklidagi himoyasi, uni yoqlab yonini olishi;

**yaqin qarindoshlar** – bir-biriga qarindoshlik yoki yaqin aloqasi bor shaxslar, ya'ni ota-ona, tug'ishgan hamda tutingan aka-ukalar, opa-singillar, er-xotin, farzandlar (jumladan asrab olingan farzandlar), buvalar, buvilar, nabiralar, shuningdek er (xotin)ning ota-onasi, tug'ishgan va tutingan aka-ukalari, opa-singillari;

**korruptsiya** – shaxsning o'z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o'zga shaxslarning manfaatlarini ko'zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek, bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etish;

**manfaatlar to'qnashuvi** – “NKMK jamg'armasi” DM xodimining shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorlik shaxsning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolarning, tashkilotlarning, korxonaning yoki davlatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat;

**xodim** – “NKMK jamg'armasi” DM bilan mehnat munosabatlariga kirishgan jismoniy shaxs;

**mansabdor shaxs** – doimiy, vaqtincha yoki maxsus vakolat bo'yicha tayinlanadigan yoki saylanadigan, mulk shaklidan qat'iy nazar korxonalarda, vakolatxona, filialda tashkiliy-boshqaruv, ma'muriy-xo'jalik vazifalarini amalga oshiradigan va yuridik ahamiyatga ega harakatlarni sodir etishga vakolat berilgan shaxs;

**jamg'arma boshqarmasi bo'linmalari** – “NKMK jamg'armasi” DMning tasdiqlangan tashkiliy tuzilmasiga asosan boshqarma (markaziy apparati)ning xizmatlari, hududiy boshqarmalari, bo'limlari, guruhlari;

**jamg'arma tuzilmalari** – “NKMK jamg'armasi” DMning tasdiqlangan tashkiliy tuzilmasiga ko'ra, jamg'arma boshqaruviga bevosita yoki bilvosita bo'ysunadigan hududiy ishlab chiqarish boshqarmalari, filiallari, hududiy boshqarmalari, sexlari, markazlari, bazalari hamda vakolatxonalari;

“NKMK jamg'armasi” DM **rahbarlik lavozimlari** – “NKMK jamg'armasi” DM Bosh direktori va o'rinbosarlari, HB direktorlari, bo'linmalar, bo'lim, xizmat, laboratoriya, markaz, guruh, sex, baza rahbarlari hamda ularning o'rinbosarlari;

**xodimning shaxsiy manfaati** – xodim tomonidan o'z xizmat vazifalarini bajarishda uning yaqin qarindoshi, unga aloqador bo'lgan tijorat tashkilotlarining vakillari yoki aksiyadorlar tomonidan xodimning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim daraja bajarishiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan pul mablag'lari, moddiy yoki nomoddiy qimmatliklar, boshqa mol-mulk, boylik va imtiyozlar ko'rinishida shaxsiy naf olishi;

**xodimlarning odob-axloqi** – xodimlar egallab turgan lavozimidan qat'iy nazar rioya qilishi shart bo'lgan kasbiy xizmat odob-axloq normalari, prinsiplari va qoidalari hamda xulq-atvorning umumiy yig'indisi;

**ish jarayonidagi mehmondo'stlik belgilari** – xodimlarning ish faoliyati davomida boshqa shaxslar tomonidan ularning manfaatida tushlik, kechki ovqatlanish, transport, istiqomat qilish va boshqa xarajatlarni qoplash bilan bog'liq harakatlarni amalga oshirishi;

**sovg'a** – xodimlarga bepul beriladigan har qanday mulk;

**ta'qib qilish** – jamoada xodimni ta'qib qilish shaklida, odatda, uni keyinchalik ishdan bo'shatish maqsadida psixologik tazyiq o'tkazish;

**tanish-bilishchilik** – xodim tomonidan o'zining qarindoshlari yoki do'stlariga asossiz imtiyozlar berish maqsadida lavozim vakolatlaridan foydalanish va (yoki) boshqa shaxslarga ta'sir o'tkazish.

## **2-bob. Xodimlar xulq-atvorining asosiy prinsiplari va qoidalari**

7. “NKMK jamg'armasi” xodimlari o'z kasbiy faoliyatini quyidagi prinsiplar asosida amalga oshirishlari kerak:

- qonuniylik;
- fuqarolar huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarining ustuvorligi;
- vatanparvarlik va xizmat burchiga fidoiylik;
- davlat va jamiyat manfaatlariga sodiqlik;
- adolatlilik, halollik va xolislik;
- manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymaslik.
- ochiqlik;
- korrupsiyaga toqatsizlik;
- professionallik va layoqatlilik;
- samaradorlik va tejamkorlik.

8. Xodimlari tomonidan manfaatlar to'qnashuvi va uni tartibga solish jarayoni "NKMK jamg'armasi" DMda manfaatlar to'qnashuvini boshqarish tartibi to'g'risidagi Nizomda belgilab qo'yiladi.

9. "NKMK jamg'armasi" DM xodimlari quyidagilarga majbur:

- xizmat vazifalarini bajarishda Odob-axloq prinsiplari va talablariga qat'iy rioya etish;

- o'z xizmat vazifalarini vijdonan, yuksak kasbiy darajada bajarish;

- rahbariyat, yuqori organlarning o'z vakolatlari doirasida qabul qilgan qarorlari hamda bergan topshiriqlarini o'z vaqtida va sifatli bajarish;

- xodimning bevosita rahbaridan yuqori turuvchi rahbarning bergan topshiriqlarini amalga oshirayotganligi bo'yicha bevosita rahbarini xabardor qilish;

- o'z faoliyatini lavozim yo'riqnomasi va ichki hujjatlarda belgilangan lavozim vakolatlari doirasida amalga oshirish;

- o'z xizmat vazifalarini bajarishda biron bir shaxslar, guruhlar yoki tashkilotlarga yon bosmaslik va ustunlik bermaslik, ularning ta'siridan mustaqil bo'lish, fuqarolarning huquqlari, majburiyatlari hamda qonuniy manfaatlarini hisobga olish, kamsitish holatlariga yo'l qo'ymaslik;

- o'z xizmat vazifalarini bajarishiga to'sqinlik qiluvchi biror-bir shaxsiy, mulkiy va boshqa manfaatlarning ta'siri bilan bog'liq bo'lgan xatti-harakatlarga barham berish;

- normativ-huquqiy hujjat hamda idoraviy hujjatlarda belgilangan cheklashlar va taqiqlarga rioya qilish, o'z xizmat vazifalarini og'ishmay bajarish;

- o'z xizmat faoliyatiga biror-bir ta'sir ko'rsatish imkoniyatiga barham berish;

- O'zbekiston Respublikasi va boshqa davlatlar xalqlarining urf-odatlarini, an'analarini hurmat qilish, turli etnik, ijtimoiy guruhlar, konfessiyalarning madaniy hamda boshqa xususiyatlarini hisobga olish, ijtimoiy barqarorlik, millatlararo, konfessiyalararo totuvlikka ko'maklashish;

- o'zlarining lavozim vazifalarini vijdonan bajarishda shubha paydo qilishi mumkin bo'lgan xulq-atvordan o'zini tiyish, shuningdek, o'z obro'siga yoki "NKMK jamg'armasi" DMning nufuziga zarar yetkazishga qodir bo'lgan vaziyatlarga yo'l qo'ymaslik;

- fuqarolarning sha'ni va qadr-qimmatiga qarshi, boshqa shaxsni sharmanda qiladigan uydirmalar tarqatmaslik;

- "NKMK jamg'armasi" DM va uning rahbariyati nufuziga salbiy ta'sir ko'rsatadigan hamda aniq bo'lmagan (asoslanmagan) xabarlarini ommaviy axborot vositalari yoki ijtimoiy tarmoqlarda tarqatmaslik;

- xizmat mavqeidan "NKMK jamg'armasi" DM, boshqa tashkilotlar, ularning mansabdor shaxslari, shuningdek, fuqarolar faoliyatiga noqonuniy ta'sir ko'rsatish uchun foydalanmaslik;

- ommaviy axborot vositalari xodimlari bilan munosabatda vakolatiga kirmaydigan yoki aniq ma'lumotga ega bo'lmagan vaqtda "NKMK

jamg'armasi" DMning jamoatchilik bilan aloqalar tuzilmasi bilan birgalikda javob berishini ma'lum qilishi;

- "NKMK jamg'armasi" DMga taalluqli xabarlar va xizmat axborotlarini taqdim qilishning belgilangan qoidalariga rioya etish.

10. "NKMK jamg'armasi" DM xodimlari quyidagilarga haqli emas:

- mansab vakolatlarini siyosiy partiyalar, jamoat birlashmalari va ularning organlari hamda boshqa tashkilotlarning manfaatlari yo'lida amalga oshirish;

- o'z xizmat mavqeini suiste'mol qilgan holda fuqarolar, jamiyat va davlatning qonuniy manfaatlariga zarar yetkazish orqali shaxsiy foydani olishga.

11. Siyosiy, iqtisodiy jihatlar, shuningdek, shaxsiy vajlar va boshqa sub'yektiv sabablar "NKMK jamg'armasi" DM xodimlarining qonun hujjatlari talablarini hamda Odob-axloq kodeksini buzishi uchun asos bo'la olmaydi.

12. "NKMK jamg'armasi" DM xodimlariga o'z xizmat vazifalarini bajarishi munosabati bilan biror-bir moddiy boyliklarni olish yoxud jismoniy (yoki yuridik) shaxslardan boshqacha naf ko'rish taqiqlanadi.

13. "NKMK jamg'armasi" DM xodimlari o'z rahbarini yoxud huquqni muhofaza qilish organlarini ularni huquqbuzarliklar sodir etishga og'dirish maqsadida, biror-bir shaxslarning qilgan murojaatlarining barcha holatlari to'g'risida, shuningdek, boshqa davlat xizmatchilari tomonidan sodir etilgan huquqbuzarliklarning o'zlariga ma'lum bo'lgan har qanday holatlari haqida o'z vaqtida, tezkor xabardor etishi shart.

14. "NKMK jamg'armasi" DM rahbarlik lavozimlariga tayinlangan Rahbar xodimlar qonunchilikning buzilishi faktlari to'g'risida murojaat qilganligi munosabati bilan yoxud bildirilgan fikr va murojaatdagi tanqidi uchun, xuddi shuningdek, boshqacha shaklda tanqid qilganligi uchun ishdan bo'shatilishiga yoki boshqacha shaklda ta'qib qilinishiga yo'l qo'ymasligini ta'minlashi kerak.

15. "NKMK jamg'armasi" DM xodimlari kasbiy faoliyati davomida o'zlariga ma'lum bo'lgan axborotning saqlanishini va maxfiyligini ta'minlash yuzasidan barcha choralarni ko'rishlari shart, ularning oshkor etilganligi uchun qonun hujjatlarida belgilangan tartibda javobgardir. 6

16. "NKMK jamg'armasi" DM rahbarlik lavozimlariga tayinlangan Rahbar:

- manfaatlar to'qnashuvining oldini olish va ularni tartibga solish yuzasidan o'z vaqtida chora-tadbirlar ko'rish;

- korrupsiyaning oldini olish choralari ko'rish, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashishda faol qatnashadigan xodimlarni himoya qilishi va rag'batlantirish bo'yicha choralar ko'rish;

- xodimlarni samarali boshqarishi, o'ziga ishonib topshirilgan Jamg'arma mulkiga va moliyaviy mablag'larga ehtiyotkorlik hamda tejamkorlik bilan munosabatda bo'lishi shart.

- rahbar o'ziga bo'ysunuvchi, xizmatdagi xulq-atvori prinsiplari va qoidalarini buzayotgan xodimlarning xatti-harakatlariga (harakatsizligiga) yo'l qo'yilmasligi choralari ko'rmaganligi uchun javob beradi.

- Jamg'arma rahbarlik lavozimlariga tayinlangan Rahbar o'ziga bo'ysunuvchi xodimlarga nisbatan yuqori professionalizm, soflik va adolatda o'rnak bo'lishi, jamoasida ma'naviy-psixologik muhit shakllanishiga ko'maklashishi lozim. U o'ziga bo'ysunuvchi xodimlardan ularning xizmat vazifalari doirasidan chiqib ketadigan topshiriqlarni bajarishini talab qilmasligi, qo'l ostidagi yoki bo'ysunuvidagi xodimlar bilan ishqiy munosabatda bo'lmasligi, shuningdek, qonunga xilof xatti-harakatlarni sodir etishga undamasligi kerak.

- Jamg'arma rahbarlik lavozimlariga tayinlangan Rahbar kadrlarni qarindoshlik, hamshaharlik yoki shaxsiy sadoqat belgilari bo'yicha tanlash va joy-joyiga qo'yish holatlariga yo'l qo'ymasligi kerak. U guruhbozlik, mahalliychilik, favoritizm, shafelik, urug'-aymoqchilik, nepotizm, kronizm ko'rinishlarining, shuningdek, o'z xizmat vazifalarini bajarish jarayonida boshqa salbiy omillarning qat'iy ravishda oldini olishi lozim.

17. Jamg'arma xodimlari o'zlarining lavozim xulq-atvori bilan jamoada boshqa xodimlar bilan o'zaro ishchanlik va amaliy hamkorlik qaror topishiga da'vat etishi lozim.

18. Jamg'arma xodimlari xushmuomala, iltifotli, odobli, e'tiborli bo'lishi shart. Qo'pollik qilmasligi, odamlarning sha'ni va qadr-qimmatini kamsitmasligi, ularga asossiz psixologik ta'sir ko'rsatish holatlariga yo'l qo'ymasligi kerak.

19. Mehnat vazifalarini bajarish chog'ida ish sharoitlari va xizmat tadbirlarining shakliga bog'liq holda xodimlarining tashqi ko'rinishi fuqarolarning Jamg'armaga nisbatan hurmat bilan munosabatda bo'lishiga yordam berishi, umumiy qabul qilingan ish uslubiga muvofiq bo'lishi, ular rasmiyliligi, vazminligi, tartibliligi bilan boshqalardan ajralib turishi kerak.

20. Jamg'arma xodimlarining ishga atrofdagilarning alohida e'tiborini tortadigan o'ta tor kiyimda, sport kiyimida kelishlari, shuningdek, ko'p miqdordagi taqinchoqlar taqib kelishlari umuman tavsiya etilmaydi. "NKMK jamg'armasi" DM tomonidan maxsus kiyim ajratilgan bo'lsa, ish vaqtida shu kiyimda yoki rasmiy kiyimda bo'lishi shart.

21. "NKMK jamg'armasi" DM xodimlari ish vaqtdan tashqari vaqtda umumiy qabul qilingan odob-axloq normalariga rioya etishlari, g'ayriijtimoiy xatti-harakatlarga yo'l qo'ymasligi kerak.

### **3-bob. Odob-axloq sohasida qonunbuzarliklar haqida xabarlar**

22. Xodimlar hamda boshqa shaxslarda Jamg'arma xodimlar harakatlari qonuniyligi yoki odob-axloqida shubha paydo bo'lganda, Kodeksning buzilishida ehtimoliy holati yoki ularni sodir etilganligi fakti

bo'yicha asosli gumoni bo'lganda, bu haqida mavjud aloqa kanallari orqali xabar berishlari mumkin.

23. Jamg'arma Odob-axloq komissiyasi hamda korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi o'z vakolatlari va mavjud imkoniyatlari doirasida qonunbuzarlik haqida ishonchli axborot bergan shaxsning maxfiyligini ta'minlaydilar, O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida nazarda tutilgan hollar bundan mustasno.

24. Jamg'arma o'z xodimlarining manfaatlarini himoya qiladi va qasos olish, jumladan, ishdan bo'shatish, lavozimini pasaytirish, kamsitish, xodimining shubhali xulq-atvori yoki mazkur Kodeksdagi odob-axloq normalari hamda tamoyillarini buzish ehtimoli haqida ixtiyoriy xabar bergan xodimlarni ta'qib qilishga yo'l qo'yilmasligini ta'minlaydi.

25. Mazkur Qoidalarining buzilishi haqidagi xabarlar quyidagi aloqa kanallari orqali berilishi mumkin:

- bevosita yoki telefon orqali Kadrlar boshqarmasi, Komplaens xizmatiga, Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlariga oid ishlarni nazorat qilish va muvofiqlashtirish bo'limiga;

- Jamg'arma rahbariyatiga;

- Jamg'arma rasmiy elektron pochta manziliga;

- Odob-axloq komissiyasi raisiga.

26. Jamg'armaning aloqa kanallariga kelib tushgan barcha xabarlar va murojaatlar qonunchilik va ichki hujjatlarga muvofiq xolisona hamda o'z vaqtida Odob-axloq komissiyasi, shuningdek, "NKMK jamg'armasi" DM Bosh direktori, uning o'rinbosarlari, bo'linmalar hamda tarkibiy tuzilmalari rahbarlari, ularning o'rinbosarlari tomonidan o'rganib chiqiladi va hal etish choralari ko'riladi.

27. Jamg'armaning xodimi tomonidan bila turib yolg'on ma'lumot berilishi mazkur Kodeksning buzilishi va g'ayriaxloqiy xulq-atvor namunasi sifatida qaraladi, bunday shaxs esa qonunchilik hamda ichki idoraviy hujjatlarga muvofiq javobgarlikka tortilishi mumkin.

#### **4-bob. Odob-axloqni buzganlik uchun javobgarlik va hisobdorlik**

28. Jamg'arma xodimlari tomonidan Kodeksning buzilishi uni amaldagi qonunchilikda belgilangan tartibda javobgarlikka tortish uchun asos bo'lishi mumkin.

29. Jamg'arma xodimlarining Kodeksga rioya etishi ularni attestatsiyalardan o'tkazishda, yuqori va boshqa lavozimlarga tayinlash uchun kadrlar zaxirasini shakllantirishda hisobga olinadi.

30. Ushbu Kodeks normalarining buzilishlari Odob-axloq komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi.

31. Odob-axloq komissiyasi Jamg'arma xodimlaridan kamida besh kishidan iborat tarkibda tuziladi.

32. Odob-axloq komissiyasining maqsadi, vazifalari, funksiyalari, huquqlari, javobgarligi va uning faoliyatini tashkil etishning boshqa



masalalari Odob-axloq komissiyasini tashkil etish to'g'risidagi nizomda belgilanadi.

33. Kodeksning buzilishi holatlarini Odob-axloq komissiyasi tomonidan ko'rib chiqish natijalari bo'yicha intizomiy yoki boshqacha tarzda qoida buzilishlarining mavjudligi (mavjud emasligi) to'g'risida xulosa chiqariladi.

34. Yo'l qo'yilgan qoida buzilishining xarakterini hisobga olgan holda, komissiya xodimga nisbatan Odob-axloq kodeksining buzilishiga yo'l qo'ymaslik to'g'risidagi ogohlantirish bilan cheklanishi mumkin.

35. Jamiyatning Komplaens xizmati tomonidan mazkur Odob-axloq kodeksi talablarini buzgan xodimlar bilan profilaktik suhbat o'tkaziladi.

36. Odob-axloq komissiyasi ushbu Kodeksda belgilangan talablarga rioya qilinishi ustidan doimiy nazorat olib boradi va belgilangan talablarning buzilishi holatlari bo'yicha zarur choralar ko'radilar.

37. Odob-axloq komissiyasi qonunchilik hujjatlarida boshqacha tartib belgilanmagan taqdirda, ushbu kodeksni buzgan xodimlarga nisbatan tegishli choralarni qo'llash to'g'risida Jamg'armaning Bosh direktoriga taklif kiritadi.

38. Odob-axloq komissiyasi o'z faoliyati bo'yicha yillik hisobotlarni Jamg'arma rahbariyatiga kiritadi.

## **5-bob. Jamiyat xodimlarining kasbiy majburiyatlari hamda xizmatdan tashqarida bo'lgan odob-axloq normalari va qoidalari**

39. Xodimlarning tashqi ko'rinishi mehnat sharoitlari va xizmat turiga qarab, xizmat majburiyatlarini bajarish vaqtida fuqarolarning jamiyatga nisbatan hurmat bilan munosabatda bo'lishiga ko'maklashishi, umumiy qabul qilingan ish uslubiga muvofiq bo'lishi hamda rasmiylik, neytrallik, kamtarlik va intizomni namoyon etishi lozim.

40. Jamg'arma va uning hududiy boshqarmalarida barcha xodimlar ish joyida siyosiy, mafkuraviy qarashlarini yoki dinga munosabatini aks ettiruvchi libosda bo'lishi yoki belgilarni ta'qib yurishi, har xil qimmatbaho zeb-ziynat, taqinchoq hamda boshqa buyumlarni taqib yurishi va olib yurishi tavsiya etilmaydi.

41. Xodimlar ish vaqtidan tashqari:

- umume'tirof etilgan odob-axloq normalariga amal qilishi;
- g'ayriijtimoiy harakatlar sodir etilishiga yo'l qo'ymasligi;
- tegishli xizmatlarni qabul qilishda o'zlarining mansab mavqeidan foydalanmasliklari;
- o'zi tomonidan jamoat tartibi va jamoat xavfsizligiga putur yetkazuvchi qonun talablari buzilishining oldini olish hamda boshqa fuqarolarni noqonuniy ijtimoiy harakatlarni sodir etishga jalb qilmasligi lozim.

42. Jamg'arma xodimlari fuqarolar bilan munosabatlarda o'zlarining xolisligi, mustaqilligi, beg'arazligiga shubha ostiga qo'yadigan, shuningdek, har qanday afzalliklar, g'arazlik va korrupsiyani keltirib chiqaruvchi vaziyatlardan o'zini tiyishi shart.

43. Xodimlar chet el va hududiy xizmat safarlarida Qonunchilik hujjatlari hamda ichki idoraviy hujjatlarda belgilangan tartib qoidalarga rioya qilgan holda zimmasiga yuklatilgan vazifani bajarishi lozim.

#### **6-bob. Odob-axloq kodeksini qayta ko'rib chiqish va o'zgartirish kiritish tartibi**

44. Amaldagi normativ-huquqiy hujjatlar talablariga o'zgartirish yoki qo'shimchalar kiritilgan taqdirda mazkur Kodeks "NKMK jamg'armasi" DM Bosh direktorining buyrug'iga asosan qayta ko'rib chiqilishi va yangilanishi lozim.